

مطالعه و بررسی خصوصیات ژنتیکی، فنوتیپی و رفتاری آرکئی‌باکترها و یوباکترها

چکیده

دریافت: ۱۳۹۴/۰۹/۰۶ ویرایش: ۱۳۹۵/۰۳/۱۱ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۵/۰۴ آنلاین: ۱۳۹۵/۰۵/۱۰

زمینه و هدف: ژنوم باکتری‌ها از نظر توالی بازهای نوکلوتیدی از تنوع قابل توجهی برخوردار است. با پیشرفت علم بیوانفورماتیک امکان مقایسه ژنومی ارگانیسم‌های زنده افزایش یافته است. پژوهش کنونی با هدف مقایسه خصوصیات ژنومی با خصوصیت دیگر مانند نوع تحرک، نوع تنفس و زیستگاه باکتری در آرکئی‌باکترها و یوباکترها انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه داده‌های ژنومی ۲۸۶ گونه آرکئی‌باکتر و ۱۲۲ گونه یوباکتر از مرکز ملی داده‌های زیست‌فناوری جمع‌آوری شد. این تعداد شامل تمامی باکتری‌های ثبت شده در این سایت می‌باشد که از اردیبهشت تا تیر ۱۳۹۴ در تهران انجام گرفت. میانگین اندازه ژن، تعداد ژن، تعداد پروتئین و درصد C+G در دو گروه یوباکترها و آرکئی‌باکترها با یکدیگر مقایسه شدند. ارتباط خصوصیات ژنومی با چندین خصوصیت دیگر مانند نوع تحرک، نوع تنفس و زیستگاه باکتری مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: ارتباط اندازه ژن، تعداد ژن، تعداد پروتئین و درصد C+G با خصوصیاتی مانند تحرک، تنفس و زیستگاه باکتری مورد بررسی قرار گرفت. بین اختلاف میانگین‌ها در دو گروه ارتباط معناداری وجود داشت ($P=0.001$). اندازه ژنوم در یوباکترها و آرکئی‌باکترها ارتباط معناداری با خصوصیاتی مانند درصد C+G، تعداد پروتئین، تعداد ژن‌ها و زیستگاه باکتری داشت ($P=0.001$). بین اندازه ژنوم و متغیرهایی مانند تعداد سودوژن‌ها، تحرک و تنفس در یوباکترها ارتباط معنادار بود ($P=0.001$) اما در آرکئی‌باکترها این ارتباط معنادار نبود ($P>0.05$).

نتیجه‌گیری: ژنوم باکتری‌ها در طی تکامل دچار تغییرات شده که این امر می‌تواند به کوچک شدن ژنوم و یا کسب برخی از ژن‌ها منجر گردد. این فرایند می‌تواند به کاهش تعداد پروتئین، کاهش درصد C+G و محدود ماندن زیستگاه باکتری منجر گردد.

کلمات کلیدی: یوباکتر، آرکئی‌باکتر، ژنوم.

حمید کاظمیان^۱

زهرا پاکباز^۱

سید مصطفی حسینی^۲

*محمد رضا پورمند^{۱,۳}

۱- مرکز تحقیقات اورولوژی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

۲- گروه میکروب‌شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران.

۳- گروه پاتوبیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

گروه تقسیم‌بندی می‌شوند. ۱: سلسله کرن‌آرکوتا (Crenarchaeota) شامل باکتری‌های هایپرترموفیل و ترموماسیدوفیل، ۲: سلسله یوری‌آرکوتا (Euryarchaeota) شامل باکتری‌های هایپرترموفیل، متابوژن، هالوفیل و ترموفیلیک متابوژن‌ها، ۳: سلسله کورآرکوتا (Korarchaeota) که از چشم‌های آب گرم جدا شده‌اند.^۱ یوباکترها و آرکئی‌باکترها و زیرگروه‌های وابسته به آن‌ها از نظر

مقدمه

با پیشرفت علم بیوانفورماتیک و رشد پایگاه داده توالی ژنوم، امکان مقایسه وسیع ارگانیسم‌های زنده افزایش یافته است. بر اساس طبقه‌بندی Woese در سال ۱۹۷۰ پروکاریوت‌ها به دو گروه یوباکترها و آرکئی‌باکترها تقسیم می‌شوند. آرکئی‌باکترها بر اساس rRNA به سه

استفاده از این داده‌ها و یافتن ارتباط بین آن‌ها و بسیاری از خصوصیات فنتیپی و رفتاری در باکتری‌ها می‌تواند در بسیاری از مطالعات مورد استفاده قرار گیرد. طول ژنوم در باکتری‌ها تحت تاثیر شرایط محیطی، متابولیکی و تبادلات ژن‌ها قرار دارد و می‌تواند با سایر ویژگی‌های باکتری ارتباط داشته باشد.^{۱۲}

پژوهش کنونی با هدف مقایسه خصوصیات ژنومی مانند تعداد ژن‌ها، تعداد ژن‌های کاذب، تعداد پروتئین و درصد C+G با خصوصیت دیگر مانند نوع تحرک، نوع تنفس و زیستگاه باکتری در آرکنی‌باکترها و یوباکترها انجام شد.

روش بررسی

در این مطالعه توصیفی-تحلیلی، داده‌های ژنومی ۲۸۶ گونه آرکنی‌باکتر و ۱۲۲ گونه یوباکتر از مرکز ملی داده‌های زیست‌فناوری (National Center for Biotechnology Information) جمع‌آوری شد. این تعداد شامل تمامی باکتری‌های ثبت شده در این سایت می‌باشد که بین اردیبهشت و تیر ۱۳۹۴ انجام گرفت. میانگین اندازه ژن، تعداد ژن، تعداد پروتئین و درصد C+G در دو گروه یوباکترها و آرکنی‌باکترها با یکدیگر مقایسه شدند.

ارتباط خصوصیات ژنومی با چندین خصوصیت دیگر مانند نوع تحرک، نوع تنفس و زیستگاه باکتری با استفاده از SPSS software, version 19 (SPSS, Inc., Chicago, IL, USA) مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. بدین منظور از روش‌های آماری ضریب همبستگی ANOVA (One-way Student's t-test, Pearson) و آزمون پیرسون (Pearson) استفاده شد. P<۰.۰۵ به عنوان سطح معنادار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

کوچکترین اندازه ژنوم در یوباکترها (در میان باکتری‌های بیماری‌زای انسان) مربوط به مایکوپلاسمای ژنیتالیوم (Mycoplasma genitalium) با ۰/۵۸ مگا جفت باز و بزرگترین، مربوط به نوکاردیا برازیلینسیس (Nocardia brasiliensis) با ۹/۴۴ مگا جفت باز بود. کوچکترین اندازه ژنوم در آرکنی‌باکترها با ۱۶/۰۰ مگا جفت

اکولوژیکی و همچنین در ویژگی‌های ژنومیک مانند اندازه ژن، تعداد ژن، تعداد ژن‌های کاذب (Pseudogenes)، محتوی سیتوزین بهمراه گوانین (C+G) و تعداد پروتئین‌ها از تنوع قابل توجهی برخوردار هستند.^۲

کروموزوم تمام گونه‌های باکتریایی به شکل یک DNA حلقه‌ای است که تمام ژن‌های ضروری باکتری بر روی آن قرار دارد.^۲ اندازه این کروموزوم از کمتر از ۲۰۰ کیلو جفت باز در باکتری‌هایی مانند Tremblaya (Tremblaya) و کارسونلا (Carsonella) تا بیشتر از ۱۳۰۰۰ کیلو جفت باز در باکتری‌هایی مانند کتدونوباكتر راسمیفر (Ktedonobacter racemifer) متغّر است.^۳ اختلاف اندازه ژنوم حتی در میان سویه‌های یک گونه نیز متفاوت است. در برخی از گونه‌های باکتریایی مانند بورلیا بورگدورفی (Borrelia burgdorferi)، اگروباکتریوم تومفاشنس (Agrobacterium tumefaciens) استثناءً کروموزوم خطی و در برخی دیگر مانند بورخولدریا سپاسیا (Burkholderia cepacia) و بروسلا ملیتنسیس (Brucella melitensis) صرفاً دارای بیش از یک کروموزوم می‌باشند.^۲

ژنوم باکتری‌ها با گذشت زمان دچار تغییرات می‌گردد. در تمام باکتری‌ها تکامل ژنوم از سه طریق انجام می‌شود: ۱- غیرفعال شدن یا تغییر در ژن‌های موجود، ۲- کسب برخی از ژن‌ها (مانند جزایر پاتوژنیستی و پلاسمیدها) از طریق افقی مانند کسب ژن‌های مقاومت آنتی‌بیوتیکی و ۳- از دست دادن برخی از ژن‌ها.^۵ کروموزوم پروکاریوت‌ها بهدلیل کمتر بودن DNA غیر کدکننده نسبت به یوکاریوت‌ها بسیار کوچکتر است. این مقدار در پروکاریوت‌ها در حدود ۱۰ تا ۱۵٪ و در یوکاریوت‌ها می‌تواند تا ۹۸٪ کل ژنوم را شامل شود.^۶ بعضی از قسمت‌های DNA غیر کدکننده ژن‌های کاذب هستند. ژن‌های کاذب در پروکاریوت‌ها بسیار نادر هستند و برخلاف بسیاری از اجزای DNA غیر کدکننده رونویسی نمی‌شوند. تعداد سودوژن‌ها (ژن‌های فاقد عملکرد) در باکتری‌های بیماری‌زای مانند ریکتزا پرووازکی (Rickettsia prowazekii) و مایکوباکتریوم لپره (Mycobacterium leprae) نسبت به باکتری‌های دارای زندگی آزاد بیشتر است.^۵

طی دو دهه اخیر داده‌های بسیاری در مورد توالی ژنوم باکتری‌های مختلف بیماری‌زا و غیر بیماری‌زا منتشر شده است.

معنادار بود ($P=0.001$). با افزایش اندازه ژنوم تعداد پروتئین‌ها نیز افزایش می‌یابد. همچنین ارتباط معناداری بین اندازه ژنوم و تعداد ژن‌ها مشاهده گردید ($P=0.001$) با افزایش اندازه ژنوم تعداد ژن‌ها افزایش می‌یابد. ارتباط معناداری بین اندازه ژنوم و خصوصیاتی مانند تعداد سودوزن‌ها، نوع تنفس و تحرك باکتری مشاهده نشد عدد پی بهتریب ($P=0.956$ ، $P=0.450$ و $P=0.311$) بود.

ارتباط بین اندازه ژنوم و زیستگاه آرکنی باکتر نیز مورد بررسی قرار گرفت. این ارتباط معنادار بود یعنی تفاوت اندازه DNA در گروه‌ها به طور معناداری متفاوت است ($P=0.001$). این میانگین در هالوفیل‌ها (آرکنی باکتری‌ای نمک دوست) بیشترین و در متانوژنیک ترموفیل‌ها (آرکنی باکتری‌ای تولید کننده متان و مقاوم به حرارت) کمترین میزان بود (جدول ۲).

ارتباط درصد C+G با سایر خصوصیات باکتری نیز مورد بررسی قرار گرفت که با زیستگاه آرکنی باکترها دارای ارتباط معناداری بود ($P=0.001$). درصد C+G همچنین با تعداد پروتئین‌ها و تعداد ژن‌ها نیز دارای ارتباط معنادار می‌باشد ($P=0.001$) ولی بین درصد C+G و تعداد سودوزن‌ها هیچ رابطه معناداری وجود نداشت ($P=0.956$).

ارتباط معناداری بین اندازه ژنوم و درصد C+G در یو باکترها مشاهده گردید ($P=0.001$) به طوری که با افزایش اندازه ژنوم درصد C+G نیز افزایش یافت. بین اندازه ژنوم و سایر خصوصیات مانند تعداد پروتئین، تعداد ژن‌ها و سودوزن‌ها، نوع تنفس و تحرك باکتری نیز ارتباط معنادار بود ($P=0.001$).

جدول ۱: ارتباط بین میانگین متغیرها در یو باکترها و آرکنی باکترها

متغیر	آرکنی باکترها		یو باکترها
	میانگین (انحراف معیار)	P	
اندازه ژن (Mb)	۲/۴(۱/۱۷)	۰/۰۰۱	۳/۲۵(۱/۷۱)
تعداد ژن	۳۱۰۱(۱۶۲۱)	۰/۰۰۱	۲۴۵۸(۱۰۷۳)
تعداد پروتئین	۲۹۶۱(۱۵۸۲)	۰/۰۰۱	۲۳۸۴(۱۰۵۹)
درصد C+G	۴۶/۶(۱۳)	۰/۰۱۱	۵۰/۱۵(۱۲/۰۲)
تعداد سودوزن	۸۷/۴۸(۱۴۶)	۰/۰۰۱	۴۷(۷۲)

میانگین اندازه ژن، تعداد ژن، تعداد سودوزن، تعداد پروتئین و

درصد C+G در یو باکترها و آرکنی باکترها با یکدیگر مقایسه شدند. بر

باز وابسته به آیگارکوتا آرکائون (Aigarchaeota archaeon) و بزرگ‌ترین اندازه ژنوم با $5/5$ مگا جفت باز به متابوسارسینا استیوپرانس (Methanosarcina acetivorans) تعلق داشت.

کمترین محتوای C+G در یو باکترها با $0.25/80$ به اوره آپلاسما اوره آلتیکوم (Ureaplasma urealyticum) و بیشترین میزان با $0.7/80$ به نوکاردیا فارسینیکا (Nocardia farcinica) تعلق دارد. کمترین میزان C+G در آرکنی باکترها با $0.24/20$ به متابوبروی باکتر وولینی (Methanobrevibacter wolinii) و بیشترین میزان با $0.7/10$ به (Candidatus Halobonum tyrellensis) کاندیداتوس هالوبونوم تیرلسیس تعلق داشت.

کمترین تعداد پروتئین در یو باکترها به مایکوپلاسمما ژنتالیوم (۴/۷۵ عدد) و بیشترین میزان به نوکاردیا برازیلینسیس (۸۴/۱۴ عدد) تعلق دارد. پراکندگی تعداد پروتئین‌ها در آرکنی باکترها زیاد بود به گونه‌ای که تعداد پروتئین‌ها از 163 عدد در آرکنون لوکی (Archeaon) تا 5384 عدد در آیگارکوتا آرکائون (Aigarchaeota archaeon) متغیر بود.

کمترین تعداد ژن در یو باکترها به مایکوپلاسمما ژنتالیوم (۴/۵۲) و بیشترین میزان به نوکاردیا فارسینیکا (۸۴/۷۴) تعلق دارد. در آرکنی باکترها تعداد ژن‌ها از 173 عدد در آیگارکوتا آرکائون (Archeaon) تا 5413 عدد در آرکنون لوکی (Aigarchaeota archaeon) loki متغیر بود.

در یو باکترها کمترین تعداد سودوزن (0 عدد) و بیشترین میزان (1115 عدد) به مایکوپاکتريوم لپره (Mycobacterium leprae) تعلق دارد. داده‌های تعداد سودوزن تنها برای 145 آرکنی باکتر موجود بود. تعداد سودوزن‌ها از یک عدد در هالوترویانا (Haloterrigena) و کاندیداتوس نیتروزوآرکنون (Candidatus nitrosoarchaeum) تا 460 عدد در هالوفراکس (Haloferax) متغیر بود.

میانگین اندازه ژن، تعداد ژن، تعداد سودوزن، تعداد پروتئین و اساس جدول ۱ بین میانگین این متغیرها ارتباط معناداری وجود داشت ($P=0.001$).

ارتباط معناداری بین اندازه ژنوم و درصد C+G در آرکنی باکترها مشاهده گردید ($P=0.011$) به طوری که با افزایش اندازه ژنوم درصد C+G نیز افزایش یافت. بین اندازه ژنوم و تعداد پروتئین نیز ارتباط

جدول ۲: میانگین اندازه ژنوم، درصد C+G، تعداد پروتئین، تعداد ژن و تعداد سودوژن در انواع آرکنی باکترها

نوع آرکنی باکتر	بر اساس زیستگاه	باکتری	تعداد	میانگین اندازه ژنوم (Mb)	میانگین درصد C+G	میانگین تعداد پروتئین	میانگین تعداد ژن	میانگین تعداد سودوژن	میانگین (انحراف معیار)
متانوژن			۵۵	۲/۶(۰/۹۶)	۴۲/۸(۱۰/۷)	۲۳۷۷/۴۰(۷۴۸)	۲۴۶۹/۹۸(۷۶۱/۷)	۵۷/۸۶(۳۲/۵۷)	۵۷/۸۶(۳۲/۵۷)
هالوفیل			۹۴	۳/۳۷(۱)	۶۰/۶(۹/۶)	۳۳۱۲/۷۲(۹۰۹)	۳۳۹۴/۱۹(۱۰۰)	۴۳/۷۴	
ترموفیل			۶۶	۱/۷۵(۰/۴۵)	۴۸(۸)	۱۸۸۲/۴۵(۵۲۸)	۱۹۵۷/۴۵(۶۰۲)	۵۷/۲۳(۹۴/۲۰)	
اسیدوفیل			۴	۱/۸(۰/۳)	۳۷/۱۷(۴/۶)	۱۸۵۵/۵۰(۳۶۴)	۱۹۵۴/۷۵(۳۶۵)	۲۳	
ترموفیلیک اسیدوفیل			۹	۲/۰۴(۰/۵۱)	۴۱/۱۸(۱۰/۱۷)	۲۰۱۰/۵۶(۵۵۰)	۲۱۱۲/۴۴(۶۰۵/۱۸)	۶۳/۳۳(۱۰۸/۴۴)	
متانوژنیک ترموفیل			۱۱	۱/۶۱(۰/۱۹)	۴۳/۴۶(۱۱/۷۸)	۱۶۲۶/۷۳(۱۶۸)	۱۶۹۲/۱۸(۱۶۲)	۲۱	
متانوژنیک هالوفیل			۳	۲/۳۶(۰/۳۱)	۴۲(۱)	۲۱۵۰/۶۷(۱۴۷)	۲۲۹۳/۶۷(۲۰۰)	۲۳	
هالوفیلیک اسیدوفیل			۱	۲/۶۳	۶۷/۴	۲۷۰۸	۲۷۵۶	۳۵	
هالوفیلیک ترموفیل			۳	۲/۰۳(۰/۳۹)	۵۱/۵(۱۸/۶)	۲۲۰۸/۵۴(۹)	۲۳۰۹/۶۷(۶۱۶)	۳۱(۱۶/۹۷)	
متانوژنیک هالوفیلیک			۱	۲/۲۴	۳۷/۶	۲۱۴۸	۲۳۱۸	.	
ترموفیل									

مگا جفت پاز، C+G: سیتوژن + گوانین P<۰/۰۵ به عنوان سطح معنادار در نظر گرفته شد.

ژن‌ها از طریق افقی که منجر به کسب ژن‌های ضروری و یا از دست دادن ژن‌های غیر ضروری در باکتری‌ها می‌گردد در این ارتباط نقش دارد.

بر اساس پژوهش‌های پیشین ارتباط معناداری بین اندازه ژنوم و محتوای ژن‌های عملکردی باکتری وجود دارد. برای نمونه مقایسه ژنومیک دو گونه باکتریایی سودوموناس آثروژینزا و استرپتومایسین گوئی کالر که دارای سایز بزرگ ژنومی می‌باشد محتوای قابل توجهی از ژن‌های تنظیمی و ژن‌های دخیل در متابولیسم ثانویه در این باکتری‌ها را دارا می‌باشد.^{۱۶}

تئوری نوع محتوای درصد C+G ژنوم یوباكتری‌ها در حدود ۲۰ سال پیش مطرح شد. بر اساس این تئوری محتوای درصد C+G ارتباط مستقیمی با فرایند تکامل در باکتری‌ها دارد. درصد C+G در باکتری‌ها از ۱۷ تا ۷۵٪ متغیر است و این تفاوت بر روی تمایل کدونی (Codon usage) و ترکیبات آمینواسیدی ژن‌ها و پروتئین‌ها تاثیر می‌گذارد.^{۱۷} بر اساس مطالعات انجام شده بین اندازه ژنوم و درصد C+G در باکتری‌ها ارتباط وجود دارد. ژنوم باکتری‌هایی که برای بقا به میزان وابسته هستند (پاتوژن‌ها یا سیمیبیوت‌های اجباری)

در پژوهش‌های پیشین فرضیات زیادی در مورد علت تنوع و پراکندگی در ژنوم و همچنین ارتباط بین اندازه ژنوم و سایر خصوصیات باکتری‌ها مطرح شده است.^{۱۸} برای نمونه بر اساس آنالیزهای پیشین باکتری‌های دارای ژنوم کوچک‌تر از باکتری‌هایی با ژنوم بزرگ‌تر مشتق شده‌اند که به احتمال زیاد به دلیل غیرفعال شدن و از دست دادن ژن‌های غیر ضروری برای فرایندهای متابولیکی می‌باشد.^{۱۹} همچنین نشان داده شده است که شرایط اکولوژیکی و محل زیست باکتری در اندازه ژنوم آن‌ها موثر است. به عنوان نمونه باکتری‌های دارای زندگی درون سلولی دارای ژنوم کوچک‌تر نسبت به باکتری‌های دارای زندگی آزاد می‌باشند. زیرا این باکتری‌ها به مرور زمان ژن‌های لازم برای سنتز برخی از ترکیبات (مانند آمینواسیدها، نوکلئوتیدها و ویتامین‌ها) را که به آسانی از میزان جذب می‌شوند را از دست داده‌اند.^{۲۰}

در پژوهش کنونی، نتایج به دست آمده در مورد یوباكتری‌ها با نتایج مطالعه پیشین همخوانی داشت.^{۲۱} به احتمال فرایند نوترکیبی و انتقال

بحث

دست داده است.^{۲۱} یافته‌های پژوهش کنونی نیز با این مطالعات مطابقت دارد.

بر اساس نتایج به دست آمده برخی از خصوصیات باکتری‌ها مانند نوع تحرک، نوع تنفس و زیستگاه باکتری با خصوصیات ژنومی آن‌ها دارای ارتباط معناداری بود. ژنوم باکتری‌ها در طی تکامل دچار تغییرات شده که می‌تواند به کوچک شدن ژنوم و یا کسب برخی از ژن‌ها و همچنین کاهش تعداد پروتئین، کاهش درصد C+G و محدود ماندن زیستگاه باکتری منجر گردد. بنابراین مقایسه ژنومیک گونه‌های باکتریایی در شناسایی خصوصیات تکاملی و همچنین شناسایی تفاوت‌های بین رده‌های مختلف پروکاریوت‌ها موثر خواهد بود.

دارای درصد C+G پایین‌تری نسبت به باکتری‌های دارای ژندگی آزاد می‌باشد.^{۱۹} همچنین بر اساس پژوهش کنونی بین درصد C+G و متغیرهای دیگری مانند تعداد پروتئین‌ها، تعداد ژن‌ها و زیستگاه باکتری‌ها ارتباط معناداری وجود داشت. به احتمال فشار انتخابی محیط و زیستگاه باکتری می‌تواند به کاهش اندازه ژنوم و همچنین درصد C+G منجر گردد.

در یوباکترها باکتری‌های دارای ژندگی درون سلولی دارای ژنوم کوچک‌تری نسبت به باکتری‌های دارای ژندگی آزاد می‌باشد.^{۲۰} برای نمونه در مایکوپلاسما که کوچک‌ترین ژنوم باکتریایی را دارا می‌باشد تعداد زیادی از ژن‌های لازم برای بیوسنتر ترکیبات غیر ضروری را از

References

- Spang A, Saw JH, Jørgensen SL, Zaremba-Niedzwiedzka K, Martijn J, Lind AE, et al. Complex archaea that bridge the gap between prokaryotes and eukaryotes. *Nature* 2015;521(7551):173-9.
- Ochman H. Bacterial evolution: chromosome arithmetic and geometry. *Curr Biol* 2002;12(R):R427-8.
- McCutcheon JP, von Dohlen CD. An interdependent metabolic patchwork in the nested symbiosis of mealybugs. *Curr Biol* 2011;21(16):1366-72.
- Nakabachi A, Yamashita A, Toh H, Ishikawa H, Dunbar HE, Moran NA, et al. The 160-kilobase genome of the bacterial endosymbiont Carsonella. *Science* 2006;314(5797):267.
- Abby S, Daubin V. Comparative genomics and the evolution of prokaryotes. *Trends Microbiol* 2007;15(3):135-41.
- Lawrence JG. Common themes in the genome strategies of pathogens. *Curr Opin Genet Dev* 2005;15(6):584-8.
- Cole ST, Eiglmeier K, Parkhill J, James KD, Thomson NR, Wheeler PR, et al. Massive gene decay in the leprosy bacillus. *Nature* 2001;409(6823):1007-11.
- Westhof E. The amazing world of bacterial structured RNAs. *Genome Biol* 2010;11(3):108.
- Taft RJ, Pheasant M, Mattick JS. The relationship between non-protein-coding DNA and eukaryotic complexity. *Bioessays* 2007;29(3):288-99.
- Ahnert SE, Fink TM, Zinovyev A. How much non-coding DNA do eukaryotes require? *J Theor Biol* 2008;252(4):587-92.
- Taft RJ, Mattick JS. Increasing biological complexity is positively correlated with the relative genome-wide expansion of non-protein-coding DNA sequences. *Genome Biol* 2003;5:1.
- Konstantinidis KT, Tiedje JM. Trends between gene content and genome size in prokaryotic species with larger genomes. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2004;101(9):3160-5.
- Mira A, Ochman H, Moran NA. Deletional bias and the evolution of bacterial genomes. *Trends Genet* 2001;17(10):589-96.
- Woese CR. Bacterial evolution. *Microbiol Rev* 1987; 51(2):221-71.
- Pourmand MR, Pakbaz Z, Rahimi-Foroushani A, Ohadian-Moghadam S. Evaluation of genome size correlation with behavioral and ecological characteristics in the pathogenic bacteria. *Bacteria J Isfahan Med* 2014;32(307). [Persian]
- Daubin V, Moran NA. Comment on "The origins of genome complexity". *Science* 2004;306(5698):978.
- Kim M, Park SC, Baek I, Chun J. Large-scale evaluation of experimentally determined DNA G+C contents with whole genome sequences of prokaryotes. *Syst Appl Microbiol* 2015;38(2):79-83.
- Rocha EP, Danchin A. Base composition bias might result from competition for metabolic resources. *Trends Genet* 2002;18(6):291-4.
- Lind PA, Andersson DI. Whole-genome mutational biases in bacteria. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2008;105(46):17878-83.
- Moran NA. Tracing the evolution of gene loss in obligate bacterial symbionts. *Curr Opin Microbiol* 2003;6(5):512-8.
- Klasson L, Andersson SG. Evolution of minimal-gene-sets in host-dependent bacteria. *Trends Microbiol* 2004;12(1):37-43.

Study of genetics, phenotypic and behavioral properties of eubacteria and archaeabacteria

Hamid Kazemian M.Sc.¹
 Zahra Pakbaz M.Sc.¹
 Seyed Mostafa Hosseini M.Sc.²
 Mohammad Reza Pourmand
 Ph.D.^{1,3*}

1- Department of Pathobiology,
 School of Public Health, Tehran
 University of Medical Sciences,
 Tehran, Iran.

2- Department of Microbiology,
 School of Medicine, Hamedan University of Medical Sciences, Hamedan, Iran.

3- Urology Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Received: 27 Nov. 2015 Revised: 31 May 2016 Accepted: 25 Jul. 2016 Available online: 31 Jul. 2016

Background: The genome of the bacteria has considerable diversity in terms of sequence of nucleotide bases and change over the time. With the advancement of bioinformatics science possibility of the vast comparison to living organisms has risen. During the last two decades many information about genome sequencing of pathogenic and non-pathogenic bacteria have been published. Using this information and to find connections between them and many phenotypic characteristics and behavior of bacteria could be used in many studies. In this study we compared some of the genetic, phenotypic and behavioral properties of archaeabacteria and eubacteria.

Methods: In this analytical study, genomic Information of 286 species of archaeabacteria and 122 species of eubacteria were collected from the NCBI (National Center for Biotechnology Information) site which was conducted in April to June 2015. Mean of gene size, gene number, protein number and C+G content compared in the two groups of archaeabacteria and eubacteria. Association of genomic characterization of bacteria with several other characteristics were analyzed using SPSS statistical software version 19 (Chicago, IL, USA). For this purpose, the Pearson correlation coefficient (Pearson), Student's t-test and ANOVA test (One-way analysis of variance) was used. The P values less than 0.05 was considered as significant level.

Results: There was significant association between means discrepancy in two group ($P= 0.01$). The genome size of eubacteria and archaeabacteria have significant association with some of the characteristics of bacteria, such as the C+G content, the number of proteins, genes and habitats of the bacteria ($P= 0.01$). As well as there was significant association between genome size and features such as number of pseudogene, mobility and type of breathing in eubacteria ($P= 0.01$) but not in archaeabacterial ($P> 0.05$).

Conclusion: Many characteristics of eubacteria and archaeabacteria are significantly associated with genomic properties. Comparison genomics of bacteria will help in identification of evolutionary origins as well as differences between different categories of bacterial.

Keywords: archaea, bacteria, genome.

* Corresponding author: Department of Pathobiology, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Poursina St., Keshavarz Blvd., Tehran, Iran.
 Tel: +98 21 88954910
 E-mail: mpourmand@tums.ac.ir